

Analyzing Students' Lived Experiences of Teaching by Novice Teachers

Shahla Bahrami *

M.A. Student in Curriculum Studies, Department of Educational Sciences, Faculty of Psychology and Education, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran

Alireza Sadeghi

Associate Professor, Department of Educational Sciences, Faculty of Psychology and Education, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran

Abstract

Novice teachers, along with the many opportunities they create for students in the field of teaching, can always face challenges in this field that need to be investigated. For this purpose, this study was conducted with the aim of examining students' lived experiences of teaching novice teachers and within the framework of a qualitative research method and a phenomenological design. The participants in this study were 20 students from the fifth and sixth grades of elementary school, whose teachers were in their first year of teaching, who were selected purposefully and participated in semi-structured interviews. The analysis of the interviews was conducted using the Claise model. The research findings led to the identification of 55 codes and 4 categories of new teacher interactions with students, the design and implementation of appropriate teaching opportunities, teaching challenges, and solutions. Based on the findings of the study, it is suggested that classroom management and teaching planning training courses be held for teachers, and that these teachers benefit from the experiences of older teachers, and that new teachers should practice continuously and, by reviewing their experiences, identify

* Corresponding Author: sendfile202@gmail.com

How to Cite: Bahrami, Sh., Sadeghi, A. (2024). Analyzing Students' Lived Experiences of Teaching by Novice Teachers, *Qualitative Research in Curriculum*, 5(17), 179-206. DOI: 10.22054/qric.2025.84119.399

their strengths and weaknesses so that they can improve. These exercises can include model teaching, observing the teaching of others, and analyzing their own teaching.

Keywords: New teachers, Students' lived analysis, Novice teachers' opportunities, New teachers' challenges.

واکاوی تجارب زیسته دانش‌آموزان از تدریس نومعلمان

دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی درسی، گروه آموزشی مطالعات برنامه درسی،
دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

شها بهرامی *

دانشیار گروه آموزشی مطالعات برنامه درسی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی،
دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

علیرضا صادقی

چکیده

نومعلمان می‌توانند در کنار فرصت‌های زیادی که در زمینه تدریس برای دانش‌آموزان ایجاد کنند، همواره با چالش‌هایی نیز در این زمینه مواجه باشند که نیاز است مورد بررسی قرار گیرد. به همین منظور این پژوهش با هدف بررسی تجربه زیسته دانش‌آموزان از تدریس نومعلمان و در چارچوب روش پژوهش کیفی و طرح پدیدار شناسی اجرا شد. شرکت کنندگان در این پژوهش ۲۰ نفر از دانش‌آموزان پایه پنجم و ششم ابتدایی انتخاب شدند که معلمان آن‌ها اولین سال تدریستان بود که به شیوه هدفمند انتخاب شدند و در مصاحبه‌های نیمه ساختار یافته شرکت کردند. تحلیل مصاحبه‌ها با استفاده از الگوی کلازی انجام شد. یافته‌های پژوهش به شناسایی ۵۵ کد و ۴ مقوله تعامل نو معلمان با دانش‌آموزان، طراحی و اجرای فرصت‌های مناسب تدریس، چالش‌های تدریس و راهکارها منجر گردید. بر اساس یافته‌های پژوهش پیشنهاد می‌شود دوره‌های آموزشی مدیریت کلاس درس و برنامه‌ریزی تدریس برای معلمان برگزار شود و همچنین این معلمان از تجارب معلمان قدیمی‌تر بهره‌مند شوند و نومعلمان باید به‌طور مستمر تمرین کنند و با مرور تجربیات خود، نقاط قوت و ضعف خود را شناسایی کنند تا بتوانند بهبود یابند. این تمرینات می‌تواند شامل تدریس نمونه، مشاهده تدریس دیگران و تحلیل تدریس‌های خود باشد.

کلیدواژه‌ها: و معلمان، تجزیه زیسته دانش‌آموزان، فرصت‌های نومعلمان، چالش‌های نو معلمان.

مقدمه

معلمان بدون شک ارزشمندترین سرمایه هر نظام آموزشی به شمار می‌آیند و نقش اصلی را در پیوند بین تدریس و یادگیری ایفا می‌کنند (Ben-Amram & Davidovitch, 2024). امروزه نیاز است که معلمان مسئولیت‌های روزمره و مدیریت کلاس را به خوبی انجام دهند، برنامه‌ریزی مؤثری داشته باشند، با دانش‌آموزان و شیوه‌های گوناگون یادگیری آن‌ها آشنا شوند و نیازهایشان را برطرف کنند (Nissim & Danial-Saad, 2023)، همچنین باید بر راهبردهای تدریس مؤثر مسلط بوده، بتوانند از اجزای مختلف برنامه درسی در آموزش و ارزیابی بهره بگیرند، با دیگر معلمان همکاری کنند و ارتباط مثبتی با والدین برقرار نمایند (Makoa & Segalo, 2021). به دلیل پیچیدگی این مسئولیت‌ها، معلمان در انجام وظایف حرفه‌ای خود با چالش‌ها و موانع فراوانی روبه‌رو می‌شوند. Gholam (2018) بیان می‌کند که معلمان، به دلیل تنوع نقش‌هایی که بر عهده دارند، اغلب با مشکلات و نگرانی‌های بسیاری دست به گریبان هستند. این مسائل در سال‌های نخستین فعالیت معلمی بیشتر نمود پیدا می‌کند، چرا که این دوران معمولاً برای معلمان بسیار دشوار و چالش‌برانگیز است (Long et al., 2024).

Scholte (2024) نیز بر این باور است که آغاز حرفه معلمی اغلب با چالش‌های زیادی همراه است و معلمان تازه‌کار معمولاً با نگرانی‌های مختلفی مواجه می‌شوند. به طور کلی، معلمان تازه‌کار به افرادی گفته می‌شود که در سال‌های ابتدایی تدریس خود قرار دارند (Akcort & Savasci, 2020). اگرچه درباره تعداد دقیق سال‌های این دوران اتفاق نظر وجود ندارد، برخی پژوهش‌ها این بازه را پنج سال و برخی دیگر سه سال تعریف کرده‌اند (Farrell, 2019). با این حال، معمولاً سال‌های ابتدایی تدریس، که معمولاً سه سال اول فعالیت را دربرمی‌گیرد، به عنوان دوره معلمی تازه‌کار شناخته می‌شود. انتقال از آمادگی معلم به تمرین کلاس درس، چالشی مهم برای معلمان مبتدی است، که یک مقطع حساس را رقم می‌زند که می‌تواند عمیقاً بر مسیر شغلی آنها تأثیر بگذارد. سال اول تدریس با یک منحنی یادگیری تند مشخص می‌شود زیرا معلمان تازه‌کار تلاش می‌کنند

دانش‌نظری را به مهارت‌های عملی در محیط‌های آموزشی معتبر ترجمه کنند (Nurlatifah et al, 2024). نومعلمان با چالش‌های مختلفی مانند مدیریت کلاس درس، فرصت‌های توسعه حرفه‌ای، محدود و نیاز به حمایت عاطفی و روانی مواجه می‌شوند. این عوامل می‌توانند به طور قابل توجهی بر رشد و اثربخشی حرفه‌ای آن‌ها تأثیر بگذارند (Diab & Green, 2024). مهارت‌های معلمان مبتدی در تدریس در کلاس درس نشان می‌دهد که نیاز به کمک به این معلمان تازه کار وجود دارد تا بتوانند مهارت‌های تدریس خود را بهبود بخشند (Saidin et al., 2020). اگر معلمان دانش و مهارت‌های کافی در کلاس را نداشته باشند، ممکن است پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان تحت تأثیر قرار گیرد (Qi et al., 2024). علاوه بر این، معلمان مبتدی که آمادگی کامل برای ورود به حرفه معلمی را ندارند نیز می‌توانند تأثیرات منفی بر عملکرد دانش‌آموزان بگذارند که در ادامه باعث کاهش عملکرد آن‌ها می‌شود، نمرات مدارس و در کل نظام آموزشی کشور را تحت تأثیر قرار می‌دهد بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان تأثیر می‌گذارد (Marudadorai et al., 2023). مطالعات مختلفی چالش‌های نومعلمان را مورد بررسی قرار داده است، در این راستا؛ Saleem و همکاران (2022) نشان دادند بیشتر نومعلمان در زمان اولیه خود با کلاس‌های شلوغ و بار کاری بالا مواجه بودند. Williams (2024) نشان داد نومعلمان ممکن است دانش‌نظری و راهبردهای آموزشی را در طول آموزش خود به دست آورده باشند ولی فاقد تجربه عملی و مهارت‌های لازم برای به کارگیری مؤثر این دانش در محیط‌های کلاس درس واقعی می‌باشند. Rashad Ali Bin-Hady (2018) نشان داد معلمان مبتدی در تهیه برنامه درسی خود مشکل دارند. چنین مشکلاتی از هدف‌های آموزشی شروع می‌شود و از انجام اقدامات پیش‌زمینه‌ای تدریس خودداری می‌کنند و در مدیریت زمان و مکان برنامه درسی ضعف دارند. Abdurrahman (2022) نشان داد معلمان مبتدی از نظر عاطفی و عملی برای رویارویی با مشکلات تدریس به تنهایی آمادگی ندارند. معلمان در سال‌های اول خود با مدیریت کلاس درس، مسائل ارتباطی با همکاران، دانش‌آموزان و مدیران با چالش‌هایی روبرو هستند. آن‌ها در سال‌های اول، زمانی

که به طور خاص به آن نیاز دارند، حمایت کافی از همکاران خود دریافت نمی‌کنند. Amin and Rahimi (2018) نشان دادند نومعلم‌ان دارای چالش‌های شغلی و چالش‌های اجتماعی هستند. متداول‌ترین چالش‌هایی که با آن مواجه هستند شامل ارتباط با دانش‌آموز، موقعیت و هویت اجتماعی، مدیریت کلاس و سرپرستان (مدیران و بازرسان مدارس) بود. Kozikoglu (2023) در پژوهشی به صورت فراتحلیل نشان داد چالش‌های پیش روی نومعلم‌ان شامل چالش‌های آموزشی، چالش‌های رابطه‌ای، چالش‌های سازگاری، زیرساخت‌های فیزیکی و امکانات مدرسه بود. Symeonidis و همکاران (2023) در پژوهش نشان دادند معلم‌ان تازه کار با چالش‌های متعددی در آغاز حرفه تدریس خود مواجه می‌شوند. مطالعه‌ای در تیرو^۱ اتریش، نشان می‌دهد که این معلم‌ان حمایت‌های شخصی و اجتماعی را مفیدتر از حمایت‌های حرفه‌ای می‌دانند. تحلیل رگرسیون در این پژوهش نشان می‌دهد که کیفیت درک‌شده از حمایت حرفه‌ای با ارزیابی کلی معلم‌ان تازه کار از مرحله معارفه مرتبط است.

مروار بر پژوهش‌های مختلف نشان داده است ورود معلم‌ان به عرصه خدمت می‌تواند با چالش‌های متعددی در چند سال اولیه مواجه باشد که اگر این چالش‌ها پیگیری و مرتفع نگردد می‌تواند مشکلات فراوانی نظیر ترک شغل، فرسودگی شغلی، بی‌انگیزی و بی‌مسئولیتی برای معلم‌ان و چالش‌هایی از قبیل افت تحصیلی، ترک تحصیل را برای دانش‌آموزان ایجاد کند. از دیدگاه دانش‌آموزان نیز در این زمینه انجام شده است، Maulana & Helms-Lorenz (2016) در پژوهش طولی که بر روی بیش از ۲ هزار دانش‌آموز متوسطه انجام شد، نشان دادند که رفتارهای تدریسی معلم‌ان تازه کار مانند ایجاد فضای یادگیری مثبت، مدیریت کلاس، شفافیت در ارائه مطالب و تشویق به مشارکت، تأثیر مستقیم بر انگیزه درونی و مشارکت فعال دانش‌آموزان دارند. Goldberg et al. (2021) نشان دادند معلم‌ان تازه کار در توجه مداوم به رفتار یادگیری دانش‌آموزان با چالش مواجه هستند؛ آن‌ها کمتر قادرند نشانه‌های فردی را بشناسند و واکنش مناسب نشان دهند، که می‌تواند سطح تعامل و مدیریت کلاس را تحت تأثیر قرار دهد. Junker et al.

1. Tirovel

(2021) با بررسی چالش‌های مدیریت کلاس معلمان تازه‌کار نشان می‌دهد که بسیاری از آن‌ها از عدم آمادگی برای رفتارهای چالش‌برانگیز دانش‌آموزان و نداشتن استراتژی برخورد مناسب رنج می‌برند که می‌تواند به خستگی شغلی و ترک حرفه‌ای منجر شود. درحالی‌که پژوهش‌های پیشین بیشتر به بررسی رفتارهای تدریسی نومعلمان از دید معلم یا پژوهشگر پرداخته‌اند، پژوهش حاضر با تمرکز بر تجربه زیسته دانش‌آموزان، به دنبال کشف لایه‌های پنهان و معنایافته‌ای است که از منظر دانش‌آموز در جریان تدریس نومعلمان رخ می‌دهد؛ این رویکرد می‌تواند به شناختی عمیق‌تر از اثرات تدریس نومعلمان و بازنگری در تربیت حرفه‌ای آن‌ها منجر شود. بنابراین در این پژوهش به دنبال پاسخگویی به این پرسش می‌باشیم که تجربه زیسته دانش‌آموزان از تدریس نومعلمان چگونه است؟

روش

روش مفهومی پژوهش حاضر، مبتنی بر پدیدارشناسی و رویکرد تفسیرگرایی اجتماعی است. جامعه آماری این پژوهش را کلیه دانش‌آموزان پایه پنجم و ششم ابتدایی شهر خرم‌آباد در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ تشکیل دادند. با توجه ماهیت تحقیق، از روش نمونه‌گیری هدفمند استفاده شد و از این حیث، دانش‌آموزانی که معلمان آن‌ها در سال اولیه خدمت خود بودند انتخاب شدند. حجم نمونه، بر اساس نمونه‌گیری هدفمند، تا رسیدن به معیار اشباع نظری تعیین شد.

استفاده از نمونه‌گیری هدفمند این اطمینان را به وجود می‌آورد که داده‌ها، از افراد کلیدی مطلع گردآوری می‌شود. معیارهای ورود در این پژوهش عبارت بود از ۱. دانش‌آموز پایه پنجم یا ششم ابتدایی باشد، ۲. معلمان آن‌ها حداکثر ۱ سال سابقه باشد، ۳. ارتباط مستقیم با معلم تازه‌خدمت، ۴. توانا در بیان افکار و احساسات، ۵. نداشتن سابقه مشکلات شدید انضباطی یا تحصیلی.

در این مطالعه، نمونه‌گیری تا زمانی ادامه یافت که تنوع کافی در تجارب و دیدگاه‌های مشارکت‌کنندگان به دست آمد، به گونه‌ای که داده‌ها نمایانگر گستره قابل قبولی از تجربه‌های مرتبط با پدیده مورد مطالعه بودند که بر این اساس ۲۰ مصاحبه گرفته

شد.

ابزار پژوهش، مصاحبه انفرادی نیمه‌ساختاریافته بود، که ابتدا مبانی نظری مورد بررسی قرار گرفت و سپس سؤالات مصاحبه تدوین گردید. بدین منظور ابتدا متون هر مصاحبه به صورت دقیق و کامل خوانده شد و کدهایی در کنار متن یادداشت شد. در مرحله بعد کدهای اولیه استخراج می‌شود و در گام بعدی کدهای مشابه در کنار هم قرار گرفته و مضامین اصلی را تشکیل خواهند داد. در انتها از تحلیل مضامین اصلی و فرعی به دست آمد. داده‌های موجود با استفاده از روش کلایزی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. این راهبردها دارای هفت مرحله:

۱. خواندن دقیق همه توصیف‌ها و نظرات مهم شرکت کنندگان.
 ۲. استخراج عبارت‌های مهم و مرتبط با هر پدیده.
 ۳. مفهوم‌بخشی جملات مهم استخراج شده.
 ۴. مرتب‌سازی توصیف‌های شرکت کنندگان و مفاهیم مشترک در خوشه‌بندی‌های خاص.
 ۵. تبدیل نظرات استخراج شده به توصیفات جامع و کامل.
 ۶. تبدیل توصیفات کامل پدیده به توصیف واقعی و مختصر.
 ۷. مراجعه به شرکت کنندگان برای تبیین ایده‌های به دست آمده و اعتباربخشی نهایی یافته‌ها. برای اطمینان از روایی پژوهش و به منظور مطمئن شدن از دقیق بودن یافته‌ها از دیدگاه پژوهشگر، از نظرات با ارزش اساتید خبره و با تجربه در این حوزه استفاده شد.
- برای بررسی پایایی نیز از روش توافق بین دو کدگذار استفاده شد. در مصاحبه با روش توافق درون‌موضوعی دو کدگذار، از یکی از اساتید علوم تربیتی آشنا به کدگذاری درخواست شد تا به عنوان کدگذار ثانویه در پژوهش همکاری کند. در ادامه نیز پژوهشگر به همراه این همکار پژوهش، تعداد سه مصاحبه را کدگذاری کرده و درصد توافق درون موضوعی که به عنوان شاخص پایایی تحلیل بکار می‌رود را محاسبه کرد که پایایی حاصل از دو کدگذار با توجه به محاسبات ضریب کوهن کاپا ۰/۸۸ به دست آمد که بیانگر پایایی مناسب بود.

یافته‌ها

با توجه به هدف از این پژوهش، تجربه زیسته دانش‌آموزان از تدریس نومعلمان، داده‌های موردنیاز به روش مصاحبه حاصل گردیده است. بنابراین پژوهشگر روند مصاحبه را با یک پرسش آغاز نموده و در ادامه متناسب با پاسخ‌های مشارکت‌کنندگان با طرح سوال‌های دیگر، واکاوی تجارب زیسته این دسته از دانش‌آموزان را بررسی نموده است تا از این طریق به اطلاعات اصیل دست یابد.

جدول ۱. نتایج کدگذاری محوری براساس کدهای مفهومی و کدگذاری باز

مضامین اصلی	مضامین فرعی	نمونه نقل و قول مستقیم	کد منبع
تعامل نو معلمان با دانش‌آموزان	ارتباط کلامی و غیرکلامی	وقتی معلم ما با لبخند و صدای مهربون درس می‌ده، حتی سخت‌ترین درس‌ها هم برامون شیرین می‌شه. ولی اگه اخم کنه یا حواسش به ما نباشه، انگار یه دیوار بینمون ساخته می‌شه.	۱م، ۶م، ۹م
	گوش دادن فعال به دانش‌آموزان	وقتی معلم ما به حرف‌هام دقیق گوش می‌ده و به چشم‌هام نگاه می‌کنه، حس می‌کنم که مهم هستم و حرف‌هام ارزش داره.	۱۰م، ۱۱م، ۱۴م، ۱۵م
	ایجاد انگیزه و تشویق دانش‌آموزان	وقتی معلم به تلاشم توجه می‌کنه و تشویقم می‌کنه، حس می‌کنم می‌تونم به هر چیزی برسم.	۷م، ۸م، ۱۳م
	برقراری عدالت و عدم تبعیض	وقتی معلم با همه ما به یک چشم نگاه می‌کنه و هیچ‌کسی رو ترجیح نمی‌ده، احساس می‌کنیم که همه‌مون برای او مهم هستیم.	۲م، ۴م، ۹م، ۱۶م
	همدلی و درک مسائل دانش‌آموزان	وقتی معلم متوجه می‌شه که امروز حالم خوب نیست و می‌پرسه چطور می‌تونم کمکت کنم، احساس می‌کنم که همیشه می‌تونم به او تکیه کنم.	۳م، ۵م، ۶م، ۷م
	تعامل خارج از فضای آموزشی (فرا درسی)	وقتی معلم توی جشن یا اردو با ما همراه می‌شه، حس می‌کنیم که فقط یک معلم نیست، بلکه یه دوست هم هست که ما رو می‌شناسه.	۱۶م، ۱۷م، ۱۸م
	ایجاد فضای باز برای	وقتی معلم از همه‌مون می‌خواد که نظر بدیم و به	۱۹م

کد منبع	مضامین اصلی	مضامین فرعی	نمونه نقل و قول مستقیم
م ۲۰، م ۱۵		مشارکت	حرف‌هامون گوش می‌ده، احساس می‌کنیم که توی کلاس، صدای ما مهمه.
م ۱، م ۵، م ۹		احترام به شخصیت دانش‌آموزان	وقتی معلم به نظراتم احترام می‌ذاره و بهم اهمیت می‌ده، احساس می‌کنم که من هم توی کلاس مهمم.
م ۷، م ۸، م ۱۰		پذیرش تفاوت‌های فردی و فرهنگی دانش‌آموزان	خانم معلمون هیچ وقت منو با بقیه مقایسه نمی‌کنه، می‌گه هرکسی روش یادگیری خودش رو داره، همین باعث می‌شه راحت‌تر درس بخونم.
م ۱۴، م ۱۹		ایجاد حس امنیت روانی در کلاس درس	توی کلاس ایشون اصلاً نمی‌ترسم که اشتباه کنم، چون می‌دونم دعوا یا مسخره نمی‌شم، حتی وقتی جوابم اشتباهه، باز تشویقم می‌کنه که تلاش کنم.
م ۱۲، م ۱۴، م ۲۰		مشارکت دادن دانش‌آموزان	وقتی می‌خوایم پروژه انجام بدیم، خودش نمی‌گه چی کار کنیم، از خودمون نظر می‌خواد و می‌ذاره انتخاب کنیم، اینجوری حس می‌کنم نظر منم مهمه.
م ۳، م ۲، م ۵، م ۷		بازخورد سازنده و به‌موقع به عملکرد دانش‌آموزان	هر وقت تمرین می‌نویسم، سریع می‌گه چی خوب بوده و چی رو باید بهتر کنم، همین باعث می‌شه اشتباهامو بفهمم و بهتر شم.
م ۹، م ۱۰، م ۱۳، م ۱۵		استفاده از فناوری و ابزارهای نوین	یه بار مریض بودم و نتونستم پیام مدرسه، معلمون از طریق گروه واتساپ برام توضیح فرستاد، این خیلی کمک کرد که عقب نیفتم.

جدول ۲. ادامه نتایج کدگذاری محوری براساس کدهای مفهومی و کدگذاری باز

کد منبع	مضامین اصلی	مضامین فرعی	نمونه نقل و قول مستقیم
م ۲، م ۵، م ۸، م ۱۰	طراحی و اجرای فرصت‌های مناسب تدریس	استفاده از روش‌های فعال تدریس	وقتی معلم به جای اینکه فقط حرف بزنه، ما رو توی فعالیت‌های کلاسی مشارکت می‌ده، یادگیری خیلی جذاب‌تر و آسان‌تر می‌شه.
م ۱۱، م ۱۴، م ۱۸		استفاده از فناوری در تدریس	وقتی معلم از تبلت یا کامپیوتر برای درس دادن استفاده می‌کنه، همه چیز جالب‌تر می‌شه و به راحتی می‌تونیم مفاهیم رو یاد بگیریم.
م ۳، م ۷، م ۹		خلاقیت در طراحی تمرین‌ها و تکالیف	معلم جدید تکالیف رو خیلی جالب می‌ده، مثلاً ما باید به جای نوشتن مقاله، یک ویدئو بسازیم.

مضامین اصلی	مضامین فرعی	نمونه نقل و قول مستقیم	کد منبع
	منابع کمک آموزشی	معلم جدید از منابع مختلفی مثل فیلم و داستان‌های جالب برای توضیح درس‌ها استفاده می‌کند که باعث می‌شود درس‌ها جذاب‌تر بشود	م ۱۲، م ۱۵، م ۲۰
	توجه به تفاوت‌های فردی در تدریس	وقتی معلم با هر کسی به شیوه‌ای متفاوت درس می‌دهد، من می‌توانم به راحتی مفاهیم رو درک کنم و یاد بگیرم.	م ۸، م ۱۴، م ۱۹
	یادگیری مبتنی بر پروژه و پژوهش	وقتی معلم از ما می‌خواهد که یک پروژه انجام بدیم، حس می‌کنیم که بیشتر از حفظ کردن درس‌ها چیزهای واقعی یاد می‌گیریم.	م ۵، م ۶، م ۱۰
	تغییر و بهبود تدریس با مشارکت دانش‌آموزان	معلم جدید همیشه از ما می‌پرسد که چطور می‌تونیم کلاس رو بهتر کنیم و این نشون می‌ده که برای بهبود تدریسش حاضره	م ۱۹، م ۲۰، م ۱۶
	ایجاد ارتباط بین محتوای درسی و زندگی واقعی	معلممون وقتی درس می‌ده، می‌گه اینا رو توی زندگی واقعی هم می‌تونیم استفاده کنیم، مثلاً وقتی خرید می‌ریم باید بلد باشیم جمع بزنیم	م ۱۰، م ۱۱، م ۱۳
	یادگیری گروهی و همیارانه	ما بعضی وقتا دوتایی یا توی گروه کار می‌کنیم، اگه به چیزی رو نفهمیم، دوستم کمک می‌کنه.	م ۱۵، م ۱۶، م ۱۸
	استفاده از بازی و سرگرمی	به بار تو کلاس بازی کردیم تا جدول ضرب رو یاد بگیریم، خیلی خوش گذشت و همش یادم موند.	م ۱، م ۳، م ۶
	انتخابی کردن انجام تکالیف و فعالیت‌ها	خانم معلم می‌گه می‌تونید از بین این سه تا تمرین یکی رو که دوست دارید انجام بدید، من همیشه اون یکی رو انتخاب می‌کنم که نقاشی هم داره!	م ۸، م ۱۰، م ۱۴، م ۱۷
	بازبینی و بازطراحی کلاس درس	یه بار به معلممون گفتیم این بازی خیلی سخته، گفت باشه هفته بعد یه بازی آسون‌تر می‌ذارم، و واقعاً گذاشت!	م ۱، م ۳، م ۸

جدول ۳. ادامه نتایج کدگذاری محوری براساس کدهای مفهومی و کدگذاری باز

مضامین اصلی	مضامین فرعی	نمونه نقل و قول مستقیم	کد منبع
چالش‌های تدریس	عدم مدیریت زمان و برنامه‌ریزی درس	وقتی معلم زمان کلاس رو درست تقسیم نمی‌کنه، ما هیچ وقت فرصت نداریم تا درس رو کامل بفهمیم یا سوالات مون رو بپرسیم.	م ۳، ۵ م ۴
	عدم ارائه بازخورد به دانش‌آموزان	وقتی معلم به کارهای ما هیچ گونه بازخوردی نمی‌ده، نمی‌دونیم کجا اشتباه کردیم یا چی رو خوب انجام دادیم.	م ۱۰، ۶ م ۱۸
	عدم کنترل کلاس و مدیریت رفتار	وقتی معلم نمی‌تونه کلاس رو کنترل کنه، همه شلوغ می‌کنن و ما اصلاً نمی‌تونیم تمرکز کنیم.	م ۱۱، ۱۴ م ۱۶
	کمبود تجربه در تدریس مفاهیم پیچیده	وقتی معلم تازه کار می‌شه، بعضی وقت‌ها نمی‌تونه درست درس‌ها رو توضیح بده و ما نمی‌فهمیم.	م ۶، ۷ م ۹، ۱۱
	عدم اعتماد به نفس در تعامل با دانش‌آموزان	گاهی معلم جدید خیلی خجالت می‌کشه و نمی‌تونه با ما خوب ارتباط برقرار کنه.	م ۱۲، ۱۳ م ۱۵، ۱۶
	تردید در حفظ تعادل بین صمیمیت و اقتدار	معلم ما بعضی وقت‌ها خیلی مهربونه و با ما دوست می‌شه، ولی بعضی وقت‌ها سفت و جدیه و نمی‌ذاره خرابکاری کنیم. گاهی که می‌خواد جدی باشه، خودش هم نمی‌دونه چجوری رفتار کنه و ما هم گیج می‌شیم که الان باید راحت باشیم یا نه	م ۳، ۴ م ۵، ۶
	چالش‌های در برقراری ارتباط با والدین	معلم جدید خیلی وقت‌ها نمی‌دونه چطور باید با والدین صحبت کنه و این باعث می‌شه که مشکلات ما حل نشه	م ۵، ۱۰ م ۱۳، ۱۴ م ۱۶
	کمبود تجربه در برخورد با مشکلات رفتاری دانش‌آموزان	گاهی وقت‌ها وقتی یه بچه تو کلاس کار بدی می‌کنه، خانم معلم نمی‌دونه چیکار کنه و فقط سعی می‌کنه آرامش داشته باشه، ولی انگار بلد نیست درست جلوی بچه‌ها برخورد کنه.	م ۱۰، ۶ م ۱۹
	ناتوانی در مواجهه با والدین منتقد یا پرتوقع	یه بار مامان دوستم اومد سر کلاس و با معلم مون دعوا کرد. بعدش دیدم خانم معلم ناراحت بود و هیچی نمی‌گفت، فقط ساکت شد و سرش پایین بود.	م ۲، ۷ م ۹، ۱۳

واکاوی تجارب زیسته دانش‌آموزان از تدریس نومعلمان؛ بهرامی و صادقی | ۱۹۱

مضامین اصلی	مضامین فرعی	نمونه نقل و قول مستقیم	کد منبع
	استرس از حضور مدیر یا ناظر در کلاس	وقتی آقای مدیر میاد تو کلاس، خانم معلم یه جوری می‌شه، تندتند درس می‌ده و دیگه مثل همیشه باهامون شوخی نمی‌کنه.	م ۲، ۳ م ۹
	ناتوانی در جلب مشارکت والدین در امور آموزشی	خانم معلم چند بار گفت به مامانانتون بگین تو کارای مدرسه کمک کنن، ولی بعضی مامانا اصلاً نمیان. معلمون هم ناراحت می‌شه، می‌گه تنه‌است.	م ۱۱، ۱۲ م ۱۳، ۱۶
	ابهام در نقش خود در جلسات اولیا و مربیان	خانم معلم یه بار گفت نمی‌دونه تو جلسه‌ی اولیا چی باید بگه، می‌ترسه مامانا ازش بد بگن یا ازش سؤالایی بپرسن که بلد نباشه جواب بده.	م ۲، ۸ م ۲۰

جدول ۴. ادامه نتایج کدگذاری محوری براساس کدهای مفهومی و کدگذاری باز

مضامین اصلی	مضامین فرعی	نمونه نقل و قول مستقیم	کد منبع
راهکارها	تقویت مهارت‌های مدیریت کلاس	اگر معلم جدید بتونه نظم کلاس رو بیشتر حفظ کنه، همه راحت‌تر یاد می‌گیریم.	م ۱۱، ۸ م ۱۵، ۱۶
	توضیحات واضح و ساده	معلم جدید باید درس‌ها رو واضح‌تر توضیح بده تا همه بتونیم راحت‌تر یاد بگیریم.	م ۳، ۹، ۱۱ م ۱۴
	ایجاد فضای اعتماد و حمایت	اگر معلم جدید به ما اعتماد کنه و اجازه بده که سوالاتمون رو بپرسیم، بیشتر یاد می‌گیریم.	م ۱۵، ۱۶ م ۱۸، ۲۰
	استفاده از روش‌های فعال و تعاملی	معلم جدید می‌تونه از بازی‌ها و فعالیت‌های گروهی استفاده کنه تا درس‌ها جالب‌تر بشه.	م ۱، ۲، ۵ م ۸
	تقویت ارتباطات مؤثر با دانش‌آموزان	اگر معلم جدید بیشتر با ما صحبت کنه و احساساتمون رو درک کنه، کلاس خیلی بهتر پیش میره.	م ۴، ۶، ۸ م ۹، ۱۱
	پذیرش بازخورد و خود ارزیابی	معلم جدید باید از ما بخواد که نظر بدیم، تا بتونه روش تدریسش رو بهتر کنه.	م ۱۰، ۱۳ م ۱۵
	برنامه‌ریزی دقیق و مدیریت زمان	اگر معلم جدید بهتر زمان کلاس رو مدیریت کنه، می‌تونیم همه درس‌ها رو در زمان مناسب یاد بگیریم.	م ۱۴، ۱۲ م ۱۶
	پرهیز از تنبیه‌های سخت	اگر معلم جدید به جای تنبیه، بیشتر تشویق کنه، انگیزه‌مون برای درس بیشتر میشه.	م ۱۱، ۱۳ م ۱۷
	برگزاری جلسات مشاوره	اگر معلم جدید وقت بذاره و با ما تک به تک صحبت	م ۲، ۷، ۱۱

مضامین اصلی	مضامین فرعی	نمونه نقل و قول مستقیم	کد منبع
	و رفع اشکال	کنه، می‌تونیم مشکلات درسی‌مون رو راحت‌تر حل کنیم.	م ۱۴
	ایجاد فضایی برای ابتکار و خلاقیت دانش‌آموزان	اگر معلم جدید به ایده‌های ما گوش بده و از ما بخواد که خودمون کارهایی رو انجام بدیم، یادگیری خیلی جذاب‌تر میشه	م ۱، م ۳، م ۵، م ۹
	تقویت مهارت‌های انگیزشی معلم	به نظرم معلم اگه بیشتر ما رو تشویق کنه و بهمون بگه می‌تونیم بهتر بشیم، بیشتر تلاش می‌کنیم.	م ۵، م ۱۰، م ۱۳، م ۱۴، م ۱۶
	ایجاد ارتباط مثبت با والدین	فکر می‌کنم خوبه که معلم با مامان و بابامون دوست باشه تا بهتر بهمون کمک کنن	م ۱۰، م ۱۱، م ۱۶، م ۱۹
	استفاده از فناوری در آموزش	خیلی خوب می‌شه اگه معلم از تبلت و کامپیوتر برای درس دادن استفاده کنه، اینطوری یاد گرفتن سرگرم‌کننده‌تر می‌شه	م ۱۰، م ۱۱، م ۱۳
	توجه به تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان	معلم باید بفهمه که هرکسی روش خودش رو داره و به ما کمک کنه تا با روش خودمون یاد بگیریم.	م ۱۵، م ۱۶، م ۱۸
	ارائه بازخورد سازنده و مثبت	بهتره معلم وقتی اشتباه می‌کنیم، آروم بهمون بگه که چی رو باید بهتر کنیم، نه اینکه ناراحت بشه	م ۲، م ۵، م ۸، م ۱۰
	مدیریت هیجانات در کلاس	معلم اگه بتونه وقتی بچه‌ها هیجان دارن یا شلوغ می‌کنن، آرامش داشته باشه و همه رو آروم کنه، کلاس بهتر می‌شه	م ۱۱، م ۱۴، م ۱۶، م ۱۸
	ترویج فرهنگ احترام و همدلی	فکر می‌کنم خوبه همه یاد بگیریم به هم احترام بذاریم و به دوستانمون کمک کنیم	م ۲، م ۳، م ۵، م ۱۱
	تشویق یادگیری گروهی و همکاری	معلم باید بیشتر ما رو تشویق کنه که با هم کار کنیم و یاد بگیریم، چون گروهی کار کردن خیلی خوبه.	م ۱، م ۱۳، م ۱۴، م ۱۷

در ادامه به تبیین هریک از مقوله‌ها ارائه می‌شود:

۱- تعامل نومعلم با دانش‌آموزان

تعامل نومعلم با دانش‌آموزان در جنبه‌های مثبت می‌تواند تأثیرات مثبتی بر فرآیند

آموزشی داشته باشد.

معلمان تازه‌کار معمولاً با انگیزه و اشتیاق زیادی وارد کلاس می‌شوند. این انرژی می‌تواند به سرعت به دانش‌آموزان منتقل شده و کلاس را پویا و جذاب کند. معلمان تازه‌کار در تلاشند که بهترین روش‌ها را برای جلب توجه و علاقه دانش‌آموزان به کار ببرند و همین عامل باعث می‌شود که فضای کلاسی زنده و فعال باشد. این معلمان تمایل دارند که از روش‌ها و ابزارهای جدید برای تدریس استفاده کنند. این خلاقیت‌ها و نوآوری‌ها می‌تواند شامل استفاده از فناوری‌های نوین، فعالیت‌های گروهی، و روش‌های فعال تدریس باشد. معلمان تازه‌کار ممکن است بیشتر از روش‌های متنوع استفاده کنند تا بتوانند یادگیری را برای دانش‌آموزان جذاب‌تر کنند (Raffo, & Hall, 2005).

در مطالعه Wray (2022) مشخص شد معلمان تازه‌کار تمایل دارند که بیشتر با دانش‌آموزان تعامل داشته باشند و به نیازهای آن‌ها پاسخ دهند. این تعامل بیشتر می‌تواند باعث شود که دانش‌آموزان احساس راحتی بیشتری داشته باشند و بتوانند به راحتی پرسش‌های خود را مطرح کنند. ایجاد ارتباط مؤثر و حمایتگر می‌تواند به افزایش اعتمادبه‌نفس دانش‌آموزان کمک کند. همچنین معمولاً بازخوردپذیرتر هستند و به نظرات و پیشنهادها دانش‌آموزان توجه بیشتری دارند. این ویژگی می‌تواند به دانش‌آموزان احساس ارزشمندی بدهد و باعث شود که آن‌ها در فرایند یادگیری مشارکت بیشتری داشته باشند. از آنجایی که معلمان تازه‌کار که خود جزء نسل جوان هستند، معمولاً درک بهتری از نیازها و علایق نسل جدید دانش‌آموزان دارند. این درک باعث می‌شود که آن‌ها بتوانند روش‌های تدریسی را ارائه دهند که برای دانش‌آموزان جذاب و مؤثر باشد و ارتباط بهتری با آن‌ها برقرار کنند.

این معلمان معمولاً برای یادگیری و رشد شخصی بسیار مشتاق هستند. آن‌ها به طور مستمر به دنبال بهبود مهارت‌های خود در تدریس و تعامل با دانش‌آموزان هستند و این تلاش برای رشد و بهبود می‌تواند به بهبود کیفیت تدریس و تعاملات کلاسی کمک کند. معلمان تازه‌کار معمولاً در تلاشند تا دانش‌آموزان را تشویق کرده و انگیزه یادگیری را در

آن‌ها ایجاد کنند. این انگیزه‌سازی می‌تواند باعث شود که دانش‌آموزان بیشتر در فرآیند یادگیری مشارکت کنند و برای بهبود عملکرد خود تلاش بیشتری داشته باشند. این حقیقت در اظهارات بیشتر شرکت‌کنندگان دیده می‌شود؛ برای مثال مشارکت‌کننده چهارم روایت می‌کند: «این معلمان معمولاً برای یادگیری و رشد شخصی بسیار مشتاق هستند. آن‌ها به طور مستمر به دنبال بهبود مهارت‌های خود در تدریس و تعامل با دانش‌آموزان هستند و این تلاش برای رشد و بهبود می‌تواند به بهبود کیفیت تدریس و تعاملات کلاسی کمک کند. معلمان تازه‌کار معمولاً در تلاشند تا دانش‌آموزان را تشویق کرده و انگیزه یادگیری را در آن‌ها ایجاد کنند. این انگیزه‌سازی می‌تواند باعث شود که دانش‌آموزان بیشتر در فرآیند یادگیری مشارکت کنند و برای بهبود عملکرد خود تلاش بیشتری داشته باشند». مشارکت‌کننده یازدهم روایت می‌کند: «خانم معلمون همیشه بهمون یادآوری می‌کنه که هرکسی روش یادگیری خودش رو داره و هیچ‌وقت منو با بقیه‌ها مقایسه نمی‌کنه. یه بار وقتی درس سخت شد و من احساس ناامیدی کردم، بهم گفت که مهم نیست چقدر سریع یاد می‌گیری، مهم اینه که با روش خودت تلاش کنی. این حرفش بهم آرامش داد و باعث شد بدون استرس و نگرانی درس بخونم و از یادگیری لذت ببرم. حالا وقتی مشکلی پیش میاد، می‌دونم نباید خودمو با کسی مقایسه کنم، چون هرکسی مسیر خودش رو داره.» در مجموع، تعامل معلمان تازه‌کار با دانش‌آموزان می‌تواند به دلیل ویژگی‌هایی چون انرژی بالا، خلاقیت، تعامل نزدیک‌تر، و پذیرش بازخورد مثبت، تأثیرات مثبتی بر یادگیری دانش‌آموزان داشته باشد. این ویژگی‌ها به معلمان کمک می‌کند تا فضای کلاسی بهتری ایجاد کنند که در آن دانش‌آموزان احساس راحتی، انگیزه، و تشویق برای یادگیری داشته باشند.

۲- طراحی و اجرای فرصت‌های مناسب تدریس

فرصت‌های تدریس معلمان تازه‌کار می‌تواند به عنوان روش‌های نوین و پرنرژ در تدریس در نظر گرفته شود که می‌توانند به بهبود کیفیت آموزشی و ایجاد فضایی پویا و انگیزشی در کلاس کمک کنند. در ادامه، تبیین هر یک از این فرصت‌ها آورده شده است:

معلمان تازه‌کار معمولاً تمایل دارند که از روش‌های فعال تدریس استفاده کنند تا کلاس را از حالت سنتی خارج کنند. این روش‌ها شامل مشارکت دانش‌آموزان در حل مسائل، استفاده از فعالیت‌های گروهی و تعامل بیشتر در فرآیند یادگیری است (Cremin & Barnes, 2018). این نوع روش‌ها باعث می‌شود دانش‌آموزان به طور فعال در یادگیری مشارکت کنند و در نتیجه، یادگیری مؤثرتری داشته باشند. همچنین این معلمان به دلیل آشنایی بیشتر با فناوری، از ابزارهای دیجیتال و فناوری‌های نوین برای تدریس بهره می‌برند. استفاده از ویدئوها، نرم‌افزارهای آموزشی، اپلیکیشن‌ها و منابع آنلاین می‌تواند به جذاب‌تر شدن درس‌ها کمک کند. این فناوری‌ها همچنین امکان آموزش آنلاین و تعامل با دانش‌آموزان در خارج از ساعات کلاس را فراهم می‌کنند (Børte et al., 2023).

از طرفی معلمان تازه‌کار به دلیل اینکه هنوز در مرحله آزمایش روش‌های مختلف هستند، معمولاً خلاقیت بیشتری در طراحی تمرین‌ها و تکالیف به خرج می‌دهند. این خلاقیت می‌تواند شامل فعالیت‌های متنوع و جذاب، استفاده از رسانه‌ها و روش‌های غیرسنتی برای ارزیابی یادگیری باشد که به دانش‌آموزان انگیزه بیشتری برای انجام تکالیف می‌دهد. این معلمان به دلیل نبودن در چارچوب‌های سنتی و دست و پاگیر، معمولاً از منابع آموزشی جدید و متنوع استفاده می‌کنند. آن‌ها ممکن است از کتاب‌های دیجیتال، ویدئوهای آموزشی، مقاله‌های پژوهشی و حتی ابزارهای آموزشی آنلاین برای افزایش کیفیت تدریس و یادگیری بهره ببرند. این منابع می‌توانند به دانش‌آموزان کمک کنند تا مطالب را از زوایای مختلف درک کنند و به دنبال روش‌های تدریس متمایز هستند تا بتوانند به نیازهای مختلف دانش‌آموزان پاسخ دهند. این شیوه‌ها می‌توانند شامل تدریس مبتنی بر پروژه، تدریس گروهی، تدریس فردی یا استفاده از روش‌های متنوع برای جلب توجه و تمرکز دانش‌آموزان باشد. این تنوع در شیوه‌های تدریس می‌تواند باعث شود که هر دانش‌آموز به شیوه‌ای که مناسب خود است، مطالب را یاد بگیرد. به طور کلی، این فرصت‌ها به معلمان تازه‌کار این امکان را می‌دهند که با استفاده از روش‌های نوآورانه، فضای یادگیری را برای دانش‌آموزان جذاب‌تر و مؤثرتر کنند. معلمان تازه‌کار همیشه با

ایده‌های جدید و روش‌های متفاوت وارد کلاس می‌شوند. این فرصت رو به ما می‌دهند که از شیوه‌های نو یاد بگیریم و با انگیزه بیشتر در کلاس شرکت کنیم. وقتی می‌بینیم که معلم جدید در حال تلاش برای بهتر شدن است، این خود باعث می‌شود که ما هم بیشتر به درس توجه کنیم و بخواهیم پیشرفت کنیم. این حقیقت در اظهارات بیشتر شرکت‌کنندگان دیده می‌شود؛ برای مثال مشارکت‌کننده نهم روایت می‌کند: «معلم‌های تازه‌کار همیشه با انرژی و ایده‌های جدید وارد کلاس می‌شوند. مثلاً وقتی از فناوری‌های جدید مثل ویدئوها و نرم‌افزارهای آموزشی استفاده می‌کنند، درس‌ها خیلی جذاب‌تر می‌شود و باعث می‌شود که بیشتر به درس علاقه‌مند شویم. این معلمان همچنین از روش‌های فعال تدریس مثل کارهای گروهی و حل مسئله استفاده می‌کنند که ما را وادار می‌کند به صورت فعال در کلاس مشارکت کنیم. احساس می‌کنیم که معلم‌ها واقعاً برای یادگیری ما اهمیت می‌دهند و این انگیزه‌ای به ما می‌دهد که بهتر یاد بگیریم و در درس‌ها پیشرفت کنیم.» مشارکت‌کننده نوزدهم روایت می‌کند: «وقتی خانم معلم از تبلت یا کامپیوتر استفاده می‌کند تا درس بدهد، همه چیز خیلی جالب‌تر می‌شود. مثلاً به بار فیلم کوتاهی درباره‌ی موضوع درس نشون داد که خیلی بهتر فهمیدیم. تصاویر رنگی و صدای واضح باعث می‌شود راحت‌تر به حرف‌ها گوش بدیم و نکته‌ها رو بهتر یاد بگیریم. بعضی وقت‌ها هم با بازی‌های آموزشی روی تبلت، یادگیری برامون سرگرم‌کننده می‌شه و دیگه حس نمی‌کنیم درس خسته‌کننده است. به نظر من، وقتی از این وسیله‌ها استفاده می‌کنیم، یاد گرفتن خیلی راحت‌تر و خوشایندتر می‌شه.»

۳- چالش‌های تدریس

یکی از مشکلات رایج معلمان تازه‌کار، مشکل در مدیریت زمان و برنامه‌ریزی مؤثر درس است. این معلمان گاهی با فشار زمانی مواجه می‌شوند که باعث می‌شود نتوانند به همه مباحث درسی به اندازه کافی پرداخته و زمان مناسبی برای فعالیت‌های آموزشی و ارزیابی اختصاص دهند. از طرفی معلمان تازه‌کار ممکن است در ارائه بازخورد به دانش‌آموزان با چالش مواجه شوند. بازخوردهای مستمر و سازنده برای پیشرفت دانش‌آموزان ضروری

است و نداشتن این بازخوردها می‌تواند باعث عدم ارتقاء مهارت‌ها و فهم عمیق‌تر مفاهیم درسی شود. همچنین این معلمان ممکن است در کنترل رفتار دانش‌آموزان و مدیریت کلاس با مشکل روبه‌رو شوند. این چالش به خصوص زمانی که دانش‌آموزان رفتارهای پرخاشگرانه یا بی‌توجه دارند، می‌تواند فشار زیادی را به معلم وارد کند و بر روند تدریس تاثیر منفی بگذارد (Aitken & Harford, 2011).

معلمان تازه‌کار ممکن است در تدریس مفاهیم پیچیده و دشوار با چالش مواجه شوند. فقدان تجربه در این زمینه می‌تواند منجر به تدریس ناکافی و ناقص مفاهیم مهم شده و باعث ایجاد سردرگمی در دانش‌آموزان گردد. همچنین بسیاری از معلمان تازه‌کار ممکن است در ابتدا اعتماد به نفس کافی برای تعامل با دانش‌آموزان نداشته باشند. این عدم اعتماد به نفس می‌تواند بر نحوه ارتباط آن‌ها با دانش‌آموزان تاثیر بگذارد و بر جو کلاسی اثر منفی بگذارد (کریمی و همکاران، ۱۳۹۹). این معلمان ممکن است از آگاهی کافی نسبت به نیازهای فردی و یادگیری هر دانش‌آموز برخوردار نباشند. این مسئله می‌تواند باعث شود که روش‌های تدریس مناسب برای هر دانش‌آموز به کار گرفته نشود و نتیجه‌ی کمتری در یادگیری حاصل شود. معلمان تازه‌کار ممکن است تجربه کافی در برخورد با مشکلات رفتاری دانش‌آموزان نداشته باشند. در نتیجه، این مشکلات می‌توانند بیشتر از حد معمول بر جو کلاسی تاثیر گذاشته و به روند تدریس آسیب بزنند. این حقیقت در اظهارات بیشتر شرکت‌کنندگان دیده می‌شود؛ برای مثال مشارکت‌کننده نهم روایت می‌کند: «معلم جدیدمون همیشه خیلی تلاش می‌کنه که به همه‌ی درس‌ها برسیم، ولی بعضی وقت‌ها زمان کم میاره و نمی‌تونه همه چی رو کامل توضیح بده. خیلی وقت‌ها هم وقتی اشتباه می‌کنیم، هیچ بازخوردی نمی‌دیم که بدونیم چطور می‌تونیم بهتر بشیم. بعضی وقت‌ها هم که رفتارهامون خیلی بهم می‌ریزه، نمی‌دونیم چطور کنترلش کنیم و این باعث می‌شه که تمرکز از درس برداریم.» مشارکت‌کننده پانزدهم روایت می‌کند: «گاهی وقت‌ها وقتی یکی از بچه‌ها توی کلاس کار بدی می‌کنه، مثل داد زدن یا شوخی‌های زیاد، خانم معلم نمی‌دونه چطور باید برخورد کنه. می‌بینی که تلاش می‌کنه آرامش خودش رو حفظ کنه و

عصبی نشه، ولی انگار بلد نیست جلوی همه‌ی بچه‌ها قاطع و جدی باشه. بعضی وقت‌ها فقط حرف می‌زنه و انتظار داره بچه‌ها گوش کنن، ولی اون بچه دوباره کارش رو تکرار می‌کنه. این باعث می‌شه که کلاس کمی شلوغ‌تر بشه و همه گیج بشیم که الان باید چی کار کنیم». مشارکت‌کننده سیزده روایت می‌کند «یه بار مامان دوستم اومد مدرسه و وقتی با خانم معلم صحبت کرد، کلی حرف‌های تند زد و انتقاد کرد. بعد از اون، دیدم خانم معلم خیلی ناراحت بود، هیچی نمی‌گفت و فقط ساکت نشست. سرش رو پایین انداخته بود و انگار دلش شکسته بود. از اون روز به بعد، حس کردم که معلمون وقتی والدین منتقد می‌شن، خیلی دل‌شکسته و بی‌حوصله می‌شه.»

۴- راهکارها

برای معلمان تازه‌کار، تقویت مهارت‌های مدیریت کلاس و ارائه توضیحات واضح و ساده دو عامل کلیدی برای موفقیت در تدریس است. این معلمان به دلیل کمبود تجربه ممکن است در کنترل رفتار دانش‌آموزان و ایجاد نظم کلاس با مشکل مواجه شوند. در این زمینه، توانایی مدیریت مؤثر کلاس از اهمیت بالایی برخوردار است (Denscombe, 2014). معلمان تازه‌کار باید قادر باشند محیطی منظم و سازنده ایجاد کنند تا دانش‌آموزان بتوانند در آن تمرکز کنند و از یادگیری خود لذت ببرند. از سوی دیگر، برای ارائه مفاهیم پیچیده به دانش‌آموزان، نیاز است که معلمان توانایی توضیح دادن به شیوه‌ای ساده و قابل درک داشته باشند. این معلمان باید تلاش کنند تا مفاهیم پیچیده را با استفاده از مثال‌های ملموس، توضیحات گام‌به‌گام و زبان ساده به دانش‌آموزان منتقل کنند تا از سردرگمی و مشکلات آموزشی جلوگیری کنند. در نتیجه، ترکیب مهارت‌های مدیریت کلاس و توانایی ارائه مطالب به شیوه‌ای ساده و شفاف می‌تواند به بهبود فرآیند یادگیری و افزایش کیفیت تدریس کمک کند.

در کنار این، ایجاد فضای اعتماد و حمایت در کلاس و استفاده از روش‌های فعال و تعاملی می‌تواند باعث بهبود کیفیت تدریس و یادگیری دانش‌آموزان شود. معلمان تازه‌کار باید تلاش کنند تا فضایی ایجاد کنند که در آن دانش‌آموزان احساس راحتی و امنیت

داشته باشند تا بتوانند بدون ترس از اشتباه کردن، پرسش‌های خود را بپرسند و در فرآیند یادگیری مشارکت کنند. این فضای حمایتی نه تنها به ایجاد رابطه مثبت بین معلم و دانش‌آموز کمک می‌کند، بلکه می‌تواند باعث افزایش اعتمادبه‌نفس دانش‌آموزان در یادگیری شود. علاوه بر این، استفاده از روش‌های فعال و تعاملی مانند کارهای گروهی، پروژه‌های کلاسی و استفاده از ابزارهای دیجیتال به جذاب‌تر و مؤثرتر شدن تدریس کمک می‌کند. این روش‌ها موجب می‌شود که دانش‌آموزان به طور فعال در فرآیند یادگیری شرکت کنند و انگیزه بیشتری برای یادگیری پیدا کنند، چرا که در این روش‌ها، توجه بیشتری به نیازهای فردی دانش‌آموزان و یادگیری کاربردی می‌شود. بعنوان مثال مشارکت‌کننده هشتم در این باره روایت می‌کند: «وقتی معلم جدیدمون به ایده‌های ما گوش می‌ده و بهمون اجازه می‌ده خودمون کارها رو انجام بدیم، یادگیری خیلی جذاب‌تر و سرگرم‌کننده می‌شه. مثلاً به بار بهمون گفت که پروژه‌ای درباره طبیعت درست کنیم و هر کدوم بتونیم ایده‌های خودمون رو به کلاس معرفی کنیم. این باعث شد همه با هم بیشتر مشارکت کنیم و احساس کنیم که صدامون شنیده می‌شه. از اون موقع دیگه کلاس خیلی هیجان‌انگیز شده و دوست دارم همیشه اینطوری یاد بگیرم.» مشارکت‌کننده بیستم روایت می‌کند: «اگر معلم جدید بهتر زمان کلاس رو مدیریت کنه، همه‌ی درس‌ها رو می‌تونیم توی وقت مناسب یاد بگیریم و هیچ قسمتی از درس عقب نمی‌مونه. مثلاً وقتی معلم برنامه‌ریزی خوبی داره، هر روز می‌دونه چه موضوعی رو باید درس بده و چقدر زمان براش بذاره. اینطوری ما هم گیج نمی‌شیم و فرصت داریم سؤال بپرسیم یا تمرین کنیم. من دوست دارم معلممون اینطوری باشه تا درس خوندن برامون راحت‌تر و منظم‌تر بشه.» مشارکت‌کننده دهم روایت می‌کند: «اگر معلم جدید وقت بذاره و با هر کدوم از ما تک به تک صحبت کنه، خیلی بهتر می‌تونیم مشکلات درسی‌مون رو براش توضیح بدیم و راحت‌تر کمک بگیریم. مثلاً به بار معلم گفت که می‌خواد بعد از کلاس با هر کدوم از ما صحبت کنه تا بفهمه کدوم درس‌ها برامون سخت‌تره. این باعث شد که من بتونم راحت‌تر ازش راهنمایی بخوام و چیزایی رو که نمی‌فهمم بهتر یاد بگیرم. وقتی معلم این‌جوری با ما

برخورد می‌کنم، حس می‌کنم که واقعاً به ما اهمیت می‌دهد و این خیلی خوبه.»

بحث و نتیجه‌گیری

هدف اصلی پژوهش حاضر، واکاوی تجربه زیسته دانش‌آموزان از تدریس نومعلمان بود. یافته‌های پژوهش به شکل‌گیری ۴ مقوله اصلی و ۵۵ کد (در جداول شماره ۱-۴) منجر شد. درباره مقوله تعامل «نومعلمان با دانش‌آموزان» می‌توان گفت تعامل نومعلمان با دانش‌آموزان یکی از ارکان اساسی برای ایجاد فضای یادگیری مؤثر است. معلمان تازه‌کار معمولاً با انگیزه و اشتیاق زیادی وارد کلاس می‌شوند که این انرژی می‌تواند به سرعت به دانش‌آموزان منتقل شده و جو کلاسی را شاداب و فعال کند. این تعاملات مثبت می‌تواند شامل گوش‌دادن به نظرات و سؤالات دانش‌آموزان، تشویق آنها به مشارکت در فعالیت‌های کلاسی و برقراری ارتباط مؤثر از طریق زبان بدن و ارتباط کلامی باشد. معلمان تازه‌کار با استفاده از این مهارت‌ها می‌توانند به دانش‌آموزان احساس ارزشمندی و اعتماد به نفس بدهند که بر روند یادگیری آنان تأثیر مثبت خواهد گذاشت (Saxer et al., 2024). علاوه بر این، این معلمان به دلیل تازه‌وارد بودن به شغل خود، معمولاً بیشتر تلاش می‌کنند که با روش‌های نوآورانه و روش‌های آموزشی جدید ارتباط برقرار کنند و به دانش‌آموزان انگیزه بیشتری برای مشارکت در کلاس بدهند.

در رابطه با مقوله «طراحی و اجرای فرصت‌های مناسب تدریس» می‌توان گفت معلمان تازه‌کار معمولاً با انگیزه و اشتیاق زیادی وارد حرفه تدریس می‌شوند که این انرژی می‌تواند به کلاس‌های آموزشی زندگی و پویایی بخشد. آن‌ها تمایل دارند از روش‌های تدریس نوآورانه و خلاقانه استفاده کنند و به‌روزترین تکنیک‌ها و فناوری‌ها را برای جذب توجه دانش‌آموزان به کار ببرند. این رویکرد می‌تواند به تقویت تعاملات کلاسی، افزایش انگیزه و مشارکت بیشتر دانش‌آموزان کمک کند. همچنین، معلمان تازه‌کار به دلیل تمرکز زیاد بر روی یادگیری خود و تلاش برای بهبود مهارت‌های تدریس، فضای حمایتی و دوستانه‌تری ایجاد می‌کنند. این ویژگی‌ها می‌توانند موجب ارتقاء روابط معلم-دانش‌آموز شوند و یادگیری را جذاب‌تر و مؤثرتر کنند. در نتیجه، معلمان تازه‌کار می‌توانند با استفاده

از این مزایا به بهبود کیفیت آموزش و یادگیری در کلاس‌های خود کمک کنند (Johnson, 2017).

چالش‌های تدریس معلمان تازه کار معمولاً به جنبه‌های مختلفی از فرآیند آموزشی مربوط می‌شود که می‌تواند تأثیر زیادی بر کیفیت تدریس و یادگیری دانش‌آموزان داشته باشد. یکی از مهم‌ترین چالش‌ها برای معلمان تازه کار، مدیریت کلاس است. آن‌ها ممکن است در کنترل رفتار دانش‌آموزان و حفظ نظم کلاس با مشکل مواجه شوند، به‌ویژه زمانی که دانش‌آموزان توجه کمتری به درس دارند یا درگیر فعالیت‌های غیرآموزشی هستند. علاوه بر این، بسیاری از معلمان تازه کار ممکن است در زمان‌بندی و برنامه‌ریزی درس‌ها دچار مشکل شوند. آن‌ها ممکن است نتوانند زمان کافی برای پوشش تمام مطالب درسی اختصاص دهند و این می‌تواند به تدریس ناقص مفاهیم و کمبود فرصت‌های یادگیری برای دانش‌آموزان منجر شود (Saleem et al., 2020). دیگر چالش مهم برای معلمان تازه کار، فقدان اعتماد به نفس است. معلمان تازه کار ممکن است در تعامل با دانش‌آموزان، خصوصاً در ابتدای کار، احساس نگرانی کنند و این می‌تواند بر کیفیت ارتباطات کلاسی و جو کلاسی اثر منفی بگذارد. علاوه بر این، بسیاری از معلمان تازه کار ممکن است در تدریس مفاهیم پیچیده دچار مشکلاتی شوند. این چالش به‌ویژه زمانی که باید مفاهیم پیچیده یا جدید را به دانش‌آموزان منتقل کنند، می‌تواند باعث سردرگمی دانش‌آموزان و کاهش کارایی تدریس شود. در نهایت، معلمان تازه کار ممکن است در ارائه بازخورد به دانش‌آموزان با مشکل مواجه شوند. بازخوردهای مؤثر و سازنده برای پیشرفت دانش‌آموزان حیاتی است، اما نبود تجربه در این زمینه ممکن است موجب عدم ارتقای مهارت‌ها و یادگیری عمیق‌تر مفاهیم توسط دانش‌آموزان گردد (Zimmerman, 2016). با توجه به نتایج حاصل از پژوهش پیشنهادی زیر جهت افزایش توان نومعلمان جهت تدریس بهتر و دستیابی به موفقیت ارائه می‌شود:

-پیشنهاد می‌شود مدیر مدرسه با برنامه‌ریزی ماهانه، نشست‌هایی غیررسمی میان معلمان تازه کار و معلمان باتجربه ترتیب دهد. در این جلسات، معلمان باتجربه تجربیات

خود درباره مدیریت تعارض، ایجاد صمیمیت بدون از دست دادن اقتدار، و درک تفاوت‌های رفتاری دانش‌آموزان را به اشتراک بگذارند. معاون آموزشی نیز می‌تواند با بازخوردهای سازنده پس از مشاهده تدریس، به اصلاح الگوهای رفتاری کمک کند.

- پیشنهاد می‌شود برای طراحی فرصت‌های مناسب یادگیری، مدیر می‌تواند ساختار تیمی طراحی درسی را فعال کند که در آن معلمان هر پایه (تازه‌کار و باتجربه) در کنار معاون آموزشی به طراحی فعالیت‌های متنوع، تلفیقی و چندرسانه‌ای بپردازند. این کار تیمی منجر به خلق موقعیت‌های آموزشی خلاقانه و قابل اجرا می‌شود. معاون آموزشی نیز نقش راهنمای آموزشی و ناظر کیفی را ایفا می‌کند.

- پیشنهاد می‌شود مدیران مدارس با راه‌اندازی جلسات منظم گفت‌وگوی آموزشی میان همه معلمان، زمینه‌ای برای تبادل ایده‌ها، اشتراک منابع، و یادگیری جمعی فراهم کند. در این فضا، معلمان تازه‌کار می‌توانند از تجارب دیگران بیاموزند و به تدریج نقش فعال‌تری در تیم آموزشی ایفا کنند. معاون پرورشی نیز می‌تواند در تقویت فضای تعامل مثبت، مشارکت فعال داشته باشد.

- معلمان تازه‌کار باید با معلمان باتجربه‌تر در ارتباط باشند و از تجربیات آن‌ها بهره‌مند شوند. بازخوردهای حرفه‌ای از همکاران می‌تواند به پیشرفت سریع‌تر و بهبود مهارت‌های تدریس کمک کند.

- معلمان تازه‌کار باید به‌طور مستمر تمرین کنند و با مرور تجربیات خود، نقاط قوت و ضعف خود را شناسایی کنند تا بتوانند بهبود یابند. این تمرینات می‌تواند شامل تدریس نمونه، مشاهده تدریس دیگران و تحلیل تدریس‌های خود باشد.

تعارض منافع

این پژوهش هیچ‌گونه تعارض منافی نداشته است.

منابع

کریمی، محمدصادق، رجایی پور، سعید، شهنسوازی، هانیه، و غفوری، خالد. (۱۳۹۹). مشکلات عملکرد حرفه‌ای آموزگاران دانش‌آموخته دانشگاه فرهنگیان. مطالعات برنامه‌درسی، ۱۵(۵۶)، ۸۹-۱۱۸.

References

- Abdurrahman, K. O. C. A. (2022). Problems of novice teachers: Challenges vs. support. *Journal of education in black sea region*, 1(2). <https://doi.org/10.31578/jebbs.v1i2.22>.
- Aitken, R., & Harford, J. (2011). Induction needs of a group of teachers at different career stages in a school in the Republic of Ireland: Challenges and expectations. *Teaching and Teacher Education*, 27(2), 350-356. <https://10.1016/j.tate.2010.09.003>.
- Akcor, G., & Savasci, M. (2020). A Review of Challenges and Recommendations for Novice EFL Teachers in Turkey. *Novitas-ROYAL (Research on Youth and Language)*, 14(2), 16-37. <http://www.novitasroyal.org/>.
- Amin, M. Y. M., & Rahimi, A. (2018). Challenges faced by novice EFL teachers. *International Journal*, 5(1), 149-166.
- Ben-Amram, M., & Davidovitch, N. (2024). Novice Teachers and Mentor Teachers: From a Traditional Model to a Holistic Mentoring Model in the Postmodern Era. *Education Sciences*, 14(2), 143. <https://doi.org/10.3390/educsci14020143>.
- Børte, K., Nesje, K., & Lillejord, S. (2023). Barriers to student active learning in higher education. *Teaching in Higher Education*, 28(3), 597-615. <https://doi.org/10.1080/13562517.2020.1839746>.
- Cremin, T., & Barnes, J. (2018). Creativity and creative teaching and learning. In *Learning to teach in the primary school* (pp. 428-442). Routledge.
- Denscombe, M. (2014). *The good research guide: for small-scale social research projects*. McGraw-Hill Education (UK).
- Diab, A., & Green, E. (2024). Cultivating Resilience and Success: Support Systems for Novice Teachers in Diverse Contexts. *Education Sciences*, 14(7), 711. <https://doi.org/10.3390/educsci14070711>.
- Ewing, L. A. (2021). Mentoring novice teachers. *Mentoring & Tutoring: Partnership in Learning*, 29(1), 50-69. <https://doi.org/10.1080/13611267.2021.1899585>.
- Farrell, T. S. (2019). 'My Training Has Failed Me': Inconvenient Truths about Second Language Teacher Education (SLTE). *TESL-EJ*, 22(4),

- n4. <http://tesl-ej.org>.
- Gholam, A. (2018). A mentoring experience: From the perspective of a novice teacher. *International Journal of Progressive Education*, 14(2), 1-12. <http://www.inased.org/ijpe.htm>
- Kozikoglu, I. (2023). A content analysis concerning the studies on challenges faced by novice teachers. *Kıbrıslı Eğitim Bilimleri Dergisi*, 12(2), 91-106.
- Johnson, D. (2017). The role of teachers in motivating students to learn. *BU Journal of Graduate studies in education*, 9(1), 46-49. https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1230415.pdf?utm_source=chatgpt.com.
- Saleem, A., Muhammad, Y., & Masood, S. (2020). Classroom management challenges and administrative support in elementary schools: Experiences of novice public-school teachers. *UMT Education Review*, 3(2), 29-46. <https://doi.org/10.32350/uer.32.02>.
- Zimmerman, A. S. (2016). Developing confidence in STEAM: Exploring the challenges that novice elementary teachers face. *The STEAM Journal*, 2(2), 15. <https://scholarship.claremont.edu/steam/vol2/iss2/15>.
- Maulana, R., & Helms-Lorenz, M. (2016). Observations and student perceptions of the quality of preservice teachers' teaching behaviour: Construct representation and predictive quality. *Learning Environments Research*, 19, 335-357. <https://doi.org/10.1007/s10984-016-9215-8>.
- Goldberg, P., Schwerter, J., Seidel, T., Müller, K., & Stürmer, K. (2021). How does learners' behavior attract preservice teachers' attention during teaching?. *Teaching and teacher education*, 97, 103213. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2020.103213>.
- Junker, R., Gold, B., & Holodynski, M. (2021). Classroom management of pre-service and beginning teachers: From dispositions to performance. *International Journal of Modern Education Studies*, 5(2), 339-363. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1328103.pdf>.
- Raffo, C., & Hall, D. (2006). Transitions to becoming a teacher on an initial teacher education and training programme. *British Journal of Sociology of Education*, 27(1), 53-66. <https://doi.org/10.1080/01425690500376705>.
- Long, J., Ying, K., Luo, Y., & Chen, X. (2024). Emotional intelligence development predicts novice teachers' professional identity, teaching enthusiasm, and teacher-student relationships: the mediation of positive teacher emotions. *European Journal of Teacher Education*, 1-20. <https://doi.org/10.1080/02619768.2024.2414910>.

- Makoa, M. M., & Segalo, L. J. (2021). Novice teachers' experiences of challenges of their professional development. *International Journal of Innovation, Creativity and Change*, 15(10), 930-942.
- Marudadorai, S., Musa, S. U. M., & Ramamurthy, V. (2023). Voices of novice teachers in Malaysian international schools: Challenges in the first year of EMI teaching. *Issues in Educational Research*, 33(3), 1066-1083.
- Nissim, Y., & Danial-Saad, A. (2023). The Resilient Teacher: Unveiling the Positive Impact of the Collaborative Practicum Model on Novice Teachers. *Education Sciences*, 13(11), 1162. <https://doi.org/10.3390/educsci13111162>.
- Nurlatifah, A., Adireja, R. K., & Hasim, W. (2024). UNREVEALING THE CHALLENGES OF NOVICE ENGLISH TEACHERS IN ENGLISH TEACHING. *English Education and Applied Linguistics Journal (EEAL Journal)*, 4(3), 246-252.
- Qi, C., Liang, H., Zuo, S., & Li, R. (2024). Comparing competency-oriented student activities between expert and novice teachers in China: Insights from an epistemic network analysis (ENA). *Education and Information Technologies*, 1-28. <https://doi.org/10.1007/s10639-024-12467-8>.
- Rashad Ali Bin-Hady, W. (2018). A study of novice teachers' challenges at their practical teaching phase. *IJLRES-International Journal on Language, Research and Education Studies*, 2(3).
- Saidin, K., Shafii, S., & Veloo, A. (2020). Novice teachers' strategies to overcome the challenges in teaching and learning. *Elementary Education Online*.
- Saleem, A., Muhammad, Y., & Masood, S. (2020). Classroom management challenges and administrative support in elementary schools: Experiences of novice public-school teachers. *UMT Education Review*, 3(2), 29-46. <https://doi.org/10.32350/uer.32.02>.
- Symeonidis, V., Haas, E., & Schneider, K. (2023). Personal, social and professional support for newly qualified teachers: Teacher induction in Austria. *Teaching and Teacher Education*, 121, 103916. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2022.103916>.
- Saxer, K., Schnell, J., Mori, J., & Hascher, T. (2024). The role of teacher-student relationships and student-student relationships for secondary school students' well-being in Switzerland. *International Journal of Educational Research Open*, 6, 100318. <https://doi.org/10.1016/j.ijedro.2023.100318>.
- Scholte, J. (2024). The influence of informal support on job satisfaction and in turn retention of beginning Dutch and Belgian primary and secondary school teachers.

- Williams, S. (2024). BRIDGING THE GAP: UNDERSTANDING CHALLENGES FACED BY NOVICE EDUCATORS IN THE PRACTICAL TEACHING PHASE. *European International Journal of Philological Sciences*, 4(04), 01-07. <https://inlibrary.uz/index.php/eijps/article/view/34092>.
- Wray, E., Sharma, U., & Subban, P. (2022). Factors influencing teacher self-efficacy for inclusive education: A systematic literature review. *Teaching and Teacher Education*, 117, 103800. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2022.103800>.

استناد به این مقاله: محمد. (۱۴۰۳). واکاوی تجارب زیسته دانش‌آموزان از تدریس نومعلم، فصلنامه پژوهش‌های

کیفی در برنامه درسی، ۵(۱۷)، ۱۷۹-۲۰۶. DOI: 10.22054/qric.2025.84119.399

Qualitative Research in Curriculum is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.